

Yngve Eriksson i Järnäs studerar papperen under överinseende av hembesöksombudet Gösta Agren och fröken Hjördis Nordström.

Listgången tjuvstartade i Nordmaling

Kommittéerade i Nordmaling startade länskampanjen redan i söndags en dag före den officiella starten. Början gjordes i Järnäs där VK:s utsände mötte kyrkvärden Gösta Agren när han klappade på hos hemmansägaren och målaren Yngve Eriksson.

För säkerhets skull hade Agren sällskap av socialvårdsassistent Hjördis Nordström. Första besöket gick bra. Nu torde Järnäs vara en lätt by att avbeta för hr Agren, som understryker att nykterhetstillståndet är mycket gott inom byn. Det är många år sedan jag såg en berusad person inom byns hank och stór, menar han. Men alla hem kommer att besökas och Agren kommer att fullgöra sin uppgift.

Nordmalingskommitténs ordförande bankkamrer Ragnar Berglund, understryker att beslutet om att fullfölja hembesöken i Nordmaling inte tillkommit därför att nordmalingsungdomen är sämre än på andra håll. Tvärtom, vi kan glädja oss åt en mycket fin ungdom.

Men den växer upp i ett samhälle där behovet av nykterhet blir större och större, samtidigt som frestelserna blir mer lockande. Det är därför nödvändigt att föräldrar, lärare och målsmän går före med gott exempel. Framför allt att varje person blir medveten om det lagbrott som ligger i att skaffa sprit till ungdom.

H. B.

Frontalkrock i Nordmaling Fru skadades

Vid en svår krock i Orrböle, Nordmaling, på lördagseftermiddagen skadades fru Göta Björklund, Orrböle. Hon fick dock återvända till hemmet sedan hon blivit omsedd av läkare i Nordmaling.

Bland annat fick hon ett underarmsbrott och ett par sår i ansiktet som måste sys ihop av läkaren. Även bröstkorgen fick sig en kraftig törn, då den fullständigt demolerade raten.

Olyckan hade kunnat få katastrofala följder. Det blev praktiskt taget möte kylare mot kylare, när en personbilist hemmahörande i en bjurholmsby skulle köra om en timmerlastad tung lastbil och vid omkörningsögonblicket mötte fru Björklund som dessbättre var ensam i sin bil. Krocken inträffade strax bakom timmerbilen, då bjurholmsbilisten gick ut på sin högra vägsida för omkörningen. Därmed var fru Björklund praktiskt taget utan chans och ifråga om bilisterna fick tillfälle att bromsa in sina fordon. Krocken blev häftig trots att farten inte var så stor och båda bilarna blev illa tilltygade. Bjurholmsföraren klarade sig dock nästan helt utan skador.

50 år fyller den 3 april chauffören Hugo Bäckman, Gräsmyr.

Jubilaren är bosatt i den del av Gräsmyr som kallas Vibo. När han gifte sig övertog han faderns utskifte på Vibo och byggde där sitt hem. Sitt småbruk har han nu utarrenderat och ägnar sig helt åt chaufförsyrket, som förare av

Stadsbud o Express, varför han ena halvan av veckan kan befinna sig i södra Sverige och vid veckoslutet långt norrut. I yngre år arbetade han vid såg- och hyvleri jämsides med sitt småbruk.

Jubilaren är gladlynt och omtyckt i arbetet och umgängeslivet.

Tre ungdomar for vilt fram i Mo trädgård

Tre barn, en flicka på 10 år och två gossar på 7 resp 4 år, lyckades på söndag genom en fullständig vandalisering skapa förstörelse för stora värden hos Grangårdens handelsträdgård i Mo, Lögdeå. De tre barnen hade lyckats komma in i växthuset och under någon sorts vild lek gått fram på ett sätt, som är högst anmärkningsvärt.

Forts. på sidan 12, spalt 7.

Tre ungdomar ...

Forts. från sidan 1.

Ett 30-tal blomsterlådor, som trädgårdsinnehavarna, bröderna Forsberg, de senaste fjorton dagarna planterat i och ställt i ordning hade vränts upp och ner och sedan hade barnen för säkerhets skull också trampat i växtlådorna. Blomkrukor i massor låg i en enda röra på golvet och vidare hade glastrutor slagits sönder. Hur stora värden som gått till spillo kunde trädgårdsinnehavarna inte fastslå på söndagkväll; men hela förarbetet för vårens kommande försäljning har i stort sett spoliats.

Nordmalingspolisen fick ta sig an uppgiften på söndag eftermiddag och lyckades snart nog få fram de skyldiga. De har erkänt sitt tilltag. Barnavårdsnämnden torde komma att kopplas in på ärendet.

Albert Eriksson, Nyåker. På Nordmalings församlingshem avled på söndagseftermiddagen förra gårdssägaren Albert Eriksson, Nyåker. Han var 81 år och sörjes närmast av en syster.

Eriksson var född i Bergvattnet, Bjurholm, där hans föräldrar hade ett jordbruk. När han var sex år flyttade familjen till Nyåker. I Nyåker har den bortgångne med sin maka under en längre tid drivit kafé och rum för resanderörelse. För närmare 20 år sedan blev Eriksson änkeman.

"Kalla" siffror om väderleken i Nordmaling

Mars månad blev normalt kall och nederbördsfattig. Envisa lågtryck över norra Atlanten och norra Ryssland medförde en jämn ström av kalla polarvindar ned över Skandinavien.

Märkligt nog har månaden gått utan egentliga dagsmejor. Medeltemperaturen ligger vid Nordmalings väderleksstation vid 8,5 minusgrader mot normala 3,3. Ännu märkligare blir noteringen kl 7 på morgonen. Vid den tidpunkten visar medeltemperaturen på hela 17 minusgrader. Med andra ord, det har varit ovanligt låga nattetemperaturer. Mars har också varit kallare i vinter än både december, januari och februari. I fjol noterades i mars månad ett medelvärde på hela 0,3 plusgrader. Det har alltså varit 9 grader kallare varje dag under årets marsmånad.

Trots att kung Bore varit bister värre är det inget rekord. 1947 noterades vid väderleksstationen i Nordmaling 8,9 minusgrader som medelvärde. En vinter sjönk kvicksilvret till 32 minusgrader. Men vi var ganska nära i år med 29 minusgrader den 4. Varmaste dagen, den 24, kom kvicksilvret upp till 3 plusgrader mot 5,0 i februari och 4,0 i januari. Sannerligen högst märkliga siffror, som framför allt återspeglas ute till havs. Den sista februari var Bottenhavet så gott som helt isfritt med full sjöfart vid Umeå uthamn. Den sista mars är så gott som hela Bottenhavet täckt med is och sjöfarten helt inställd på våra breddgrader.

Nederbörden har varit ringa 8,4 millimeter mot 63 i februari och 71 i januari. Det har i stort sett varit klart och soligt och april kan börja med fortsatt aktivitet för timmerkörarna. Timmerdrivningarna kan drivas betydligt längre än normalt. Alltjämt utgör dock snödjupen betydande hinder.

En jämförelse under senaste 15-årsperioden, avseende vintermånaderna december, januari, februari och mars, visar att årets vinter varit något kallare än normalt. Normalvärdet för 15-årsperioden blir 6,06 minusgrader. För vintern 1961-1962 noteras 7,50 minusgrader. Rekordet för de femton senaste åren kommer på vintern 1956-1957 med 10,05 minusgrader. Rekordet andra vägen dateras från 1948-1949 med bara 2,50 minusgrader. Då hade vi den verkliga blidvintern.

H. B.

Augusta Jakobsson, Häknäs. På Nordmalings kronikerhem avled på tisdag Nordmalings församlings äldsta invånare fru Augusta Jakobsson, Häknäs, maka till framtidne sågverksarbetaren Erik Jakobsson. Hon var 95 år och sörjes närmast av två söner, svärdöttrar, barnbarn och barnbarnsbarn.

Hon var född i Häknäs och dotter till rättaren Jonas Englund på Häknäsbacken. Hennes ungdomstid sammanföll med Häknäsbackens storhetstid som industricentrum. Sju syskon växte upp i hemmet och redan som 13-åring fick hon lämna sitt föräldrahem och ge sig ut i förvärvsarbete. Hon kom till Sörbyn med dess stora jordbruk. Hon var även en tid anställd vid sägen, Häknäs, där hon drog sågspån — alltså rena karlgörot.

1890 gifte hon sig med torparen och sågverksägaren Erik Jakobsson. Makarna fick fem barn, alla pojkar och av dessa är två i livet. Maken blev 1922 sjuk och drogs med ohälsa fram till sin död 1933. Under den tiden var det verkligen svårt för familjen. De saknade mycket men det gick i alla fall, mycket tack vare fru Jakobssons egen stora arbetsförmåga och varma gudsförtröstan. Hon var med om att bilda Häknäs lutherska missionsförening och där var hon alltför medlem vid sin bortgång. Med fru Jakobsson har Nordmalingsbygden förlorat en fin representant från den gamla tiden.

Albert Eriksson, Nyåker. På söndagseftermiddagen avled i Nordmaling Albert Eriksson, Nyåker. Han var vid sin bortgång 80 år gammal och sörjes närmast av en syster.

Eriksson var född i Bergvattnet, Bjurholm där fadern var jordbrukare. Redan som liten flyttade han med sina föräldrar till Alskanäs i samma socken där han växte upp. I sina yngre dagar var han stamanställd fyra år i Sollefteå. Vid 27 års ålder kom han till Nyåker där han gifte sig. Där arbetade han även vid Statens järnvägar. Makarna hade även matservning och kaferörelse, som de innehade till år 1950 då han blev änkeman. Därefter bedrev han ett tag snickerirörelse. Eriksson var en mycket duktig karl som aldrig ställde sig främmande inför någon uppgift. Han var en redbar och uppskattad person.

JORDFÄSTNING

I Gräsmyr missionshus jordfästes under lördagen hemmansägare Frans Wittinghoff. Som inledning sjöng en grupp sångare till orgelackompanjemang: "Det brister en sträng härnere" Därpå följde solosång av fru Iris Edlund samt unison sång innan officianten, pastor Egon Wärmedal höll griftetal och förrättade jordfästning. I samband med jordfästningsakten sjöngs en duett av fruarna Anna-Lisa Lundin och Iris Edlund innan den bortgångnes son framförde sitt tack till far för kärleksfull och föredömlig livsgärning. Kamrer Oscar Holmund, Nyåker tolkade brandstyrelsens tack för värdefulla insatser.

Vid familjegraven på Nordmalings kyrkogård hedrades den bortgångnes minne med många tal i samband med kransnedläggning. För syskonen talade brodern hemmansägare Arvid Jacobsson, Gräsmyr samt svågern, hemmansägare Axel Johansson, Järnäs. Gräsmyr missionsförsamling representerades av hemmansägare, G. A. Bäckman och för SMU och sångarkamraterna talade hemmansägare Clas Johansson. Vidare talade Nordmalings brandchef Carl Björklund, Nordmaling. För Gräsmyr folkpartiavdelning och Nordmalings folkskolestyrelse talade hemmansägare Henrik Johansson. Grannarnas sista hälsning frambrars av hemmansägarna Albert Lundgren och Arvid Engman. Jämte den vackra blomstergården hedrades den bortgångnes minne med en gåva till missionen som blev 470 kronor.

Erik August Höglund, Levar. På Nordmalings sjukstuga avled på torsdag f. jordbrukaren och sågverksarbetaren Erik August Höglund, Levar. Han var nära 84 år och sörjes närmast av syskon, fosterbarn, svärdotter och svärson. Deras sorg delas av en stor vänkrets i nordmalingsbygden.

Höglund härstammade med sin släkt från Forsnäs i Bjurholms socken men torde själv varit född i Rundvik. Tidigt fick han ut i eget förvärvsarbete. Bonddräng tjänade han som pojke, bland annat i Mullsjö. I samband med sin militärtjänstgöring tog han fast anställning vid dåvarande K 8 i Vännäs. Vid sekelskiftet gifte han sig och makarna bosatte sig i Levar. Första tiden arbetade han vid industrin på Norrbysskär. Sedermera skaffade han sig eget jordbruk, som han drev fram till 1944. Maken dog 1945. Han har gjort sig känd som en lugn och försynt medmänniska, en verkligt god samhällsmedborgare.

Amanda Åberg, Rundviksverken. På Nordmalings sjukstuga avled på måndag Amanda Åberg, Rundviksverken. Hon var 76 år gammal och sörjes närmast av en son två bröder och en syster.

Hon var född i Rundvik. I unga år hade hon tjänst i ett flertal hem. Sedan återvände hon till Rundvik och det gamla hemmet där hon blev ett gott stöd för en av bröderna. Under de sista åren har hon dragits med ohälsa. Hon var varmt uppskattad i sin bygd.

Skönt vi friades tycker Nordmaling

S. O. Ljunglöf, distriktsöverlärare i Nordmaling under hela Thyra Edlunds tjänstgöringstid inom Nordmalings skoldistrikt:

— Jag finner det mycket glädjande att en slutlig dom äntligen friar Nordmalings kommun från ansvar. Det känns verkligen skönt för en kommunal tjänsteman, som mer eller mindre satt i skottgluggen för beskillningarna i samband med händelserna kring skolproblemet i Ava. Jag kan slå fast, att vi som bar kommunens ansvar gjorde vad vi kunde för att bemästra klagomålen kring skolan i Ava. I vart fall så långt det var oss möjligt. Frågan om os blev heller inte aktuell förrän i själva slutskedet. Nu hoppas jag bara att kommunen på ett eller annat sätt även kan få tillbaka sina rättegångskostnader.

"Som en mara"

F. landstingsmannen E. G. Ahlfeldt, Bredvik, ordförande i skolstyrelsens ekonomiska nämnd under hela den aktuella tiden:

— För en gammal kommunal förtroendeman är det här en verklig källa till glädje. Vi som var med under den här tiden och hade hand om kommunens ansvar har haft det här som en mara över oss under en lång följd av år. Jag, liksom Ljunglöf, är snart 75 år. Det är nästan så man börjat tvivla på att få uppleva "domedagen". Som ordförande i den tidens ekonomiska nämnd var jag med om att reparera Ava skola inte mindre än fyra gånger, så jag vet vad jag talar om.

För mig har det hela tiden stått ullkomligt klart att kommunen skulle segra — om rättvisan nu skulle få ha sin gång. I och med medicinalstyrelsens yttrande stärktes jag ytterligare i min förvisning. Jag måste erkänna att jag är något överraskad över oenigheten inom domarkåren i HD. Medicinalstyrelsens förfogar över landets största expertis på det här området och sedan de avgivit sitt yttrande, som gick i kommunens favör, kände jag mig lugn. Personligen anser jag att kommunens rättegångskostnader borde gäldas av lärarinneförbundet, som hela tiden stått bakom fru Edlunds talan.

"Något skakad"

Häradshövding Göran Hammarström var med som referent vid hovrättens handläggning av målet:

— När nu kommunen har vunnit detta segslitna mål, kommer det att medföra skattelindring?

— Nej det tror jag inte. I kommunens budget är summan allt för liten för att ge utslag i den vägen. (Kommunalkamrer Harald Brännlund anser dock att det finns vissa utsikter till någon mindre skattesänkning. I vart fall torde det inte behöva bli tal om någon höjning kommande år).

Väntad dom

Hemmansägare Sixten Sjölund, Ava, skoltillsyningsman för den mycket omskrivna skolan i Ava under den aktuella tiden:

— Vi här i Ava hade väntat oss denna dom. Vittnesmålen härifrån var både i häradsrätten och i hovrätten i huvudsak till förmån för kommunen. Fru Edlunds bostad var föremål för flera noggranna reparationer under hennes tid här i Ava och bostadsstandarden vid skolan låg betydligt över den tidens medelmått.

Vi har därför hela tiden ansett att hennes sjukdom inte kan ha berott på brister i bostaden. Men vi beklagar att bygden, i och med att hon blev sjuk, förlorade en god lärare.

Trodde på kommunseger

Lantbrukare Rickard Nordell, Brattfors, skolstyrelsens ordförande under större delen av tiden kring händelserna i Ava.

— Jag är övermåttan glad över utgången och känner stor tack-sambet för att de två som bar tyngsta lasten, hrr Ljunglöf och Ahlfeldt, fått något av en upprättelse.

De skötte sina uppgifter bra i det här sammanhanget och hade massor av besvär att klara av kring skolproblemet i Ava. I egenskap av ordförande litade jag helt på deras förehavanden och var själv med vid ett flertal inspektioner av bostaden i Ava. Efter hovrättens fällande dom var jag nog rätt orolig, men sedan har jag fått en del lugnande besked av bl. a. kommunalnämndens ordförande, häradsdomare J. A. Wiklund liksom av nämndeman Sigfrid Nilsson. De trodde båda på kommunseger vid ett långt tidigare skede.

Advokat K. L. Andersson, Umeå, som har fört kommunens talan.

Nordmaling vann...

Forts. från sidan 1.

till fru Edlunds sjukdomstillstånd på ett avgörande sätt medverkat koloxidförgiftning som måste härledas från eldningsanordningarna i skolhuset. Reservanterna ville därför fastställa hovrättens domslut.

Hovrätten ansåg att fru Edlund under tjänstgöringen i Ava i viss utsträckning besvärats av rök och os i skolhuset genom att kakelugnen och skorstenstocken varit otäta. HD har inte funnit skäl frångå denna bevisbedömning.

Det är antagligt, säger HD vidare i domskälen, att rök-gaser kunnat under särskilda betingelser strömma ut i lokalerna i skolhuset.

Enligt fru Edlunds sakkunniga vittnen har koloxid sannolikt strömmat ut i farlig mängd. HD beaktar emellertid att dessa omdömen bygger på flera ovissa förutsättningar.

Bevisningen ger därför inte möjlighet att bedöma i vilken mån det verkligen förekommit att luften i lokalerna blivit i nämnvärd grad bemängd med koloxid.

"Sjukdomsbilden tillåter flera förklaringsgrunder"

Blodprov togs på fru Edlund endast vid ett tillfälle, och då var procentsatsen koloxid så låg att den inte skiljde sig från det normala. Hennes uppgifter att elever och andra blivit sjuka eller illamående har inte styrkts.

Under sådana förhållanden kan hennes sjukdom inte anses vara orsakad av kolosförgiftning med mindre själva sjukdomshistorien ger bestämt stöd härför, förklarar HD. Den påvisade sjukdomsbilden anser HD vara så föga särpräglad, att den i och för sig tillåter flera förklaringsgrunder.

Enligt läkarvetenskapens nuvarande erfarenhet talar, säger HD, vissa omständigheter emot att hennes

4/4 1962

Nordmaling vann os-målet i HD

TRE JUSTITIERÅD AV SJU VILLE GE FRU EDLUND RÄTT

Stockholm (TT) Folkskollärare Thyra Edlund förlorade det s. k. Ava-osmålet, ett av de mest långdragna i svensk rättshistoria. Under mer än tio år har hon tvistat med Nordmalings kommun om skadestånd på grund av vållande till sjukdom.

Fru Edlund har gjort gällande att hon fått svåra men av kolosförgiftning under sin tjänstgöring i Ava skola och har begärt skadestånd.

HD har genom dom på torsdagen med upphävande av hovrättens dom fastställt häradsrättens beslut att ogilla hennes talan. HD har inte funnit utredningen i målet ge bestämt stöd för att hennes sjukdom förorsakats av kolosförgiftning.

Hovrätten ansåg det tillfyllest klarlagt att till hennes sjukdom på ett avgörande sätt medverkat koloxidförgiftning och ålade därför kommunen att till henne utge ojämkat skadestånd med i runt tal 35.000 kronor.

Fru Edlund har nu förpliktats att betala kommunens kostnader vid häradsrätten med 19.725 kronor, i hovrätten med 26.483 kronor och hos högsta domstolen med 36.798 kronor.

I beslutet har deltagit sju justitieråd. Tre av dem anmälde skiljaktig mening. Lika med hovrätten har reservanterna funnit att

Forts. sidan 15, spalt 4.

7/4 1962
VÄSTERBOTTENS-KURIREN nr 82 lördagen 7 april 1962

Verkmästare Gunnar Thavelin, Lögdeå, med den nya grundskolans i bakgrunden.

Nordmalingsbor bygger ny skola i Grundsunda

Ny formgivning kännetecknar den skola för lågstadiet som är under uppförande på Grundsundavallen i Grundsunda. Det blir en envånings-paviljongbyggnad med tre klassrum och i vinkel uppförs en förnämlig gymnastiksal och lokaler för skolskjöld. Skolan, som beräknas kosta 400.000 kronor, är dock inte att förväxla med de skolpaviljonger av enklare typ som under senare år har uppförts lite varstans i landet.

Huvudentreprenör är byggnadsingenjör Nils Eric Ericsson, Nordmaling, som till arbetsledare vid bygget har verkmästare Gunnar Thavelin, Lögdeå. För värme och sanitära svarar Janssons Värme, el-installationerna Edlunds elektriska och för målningen målarmästare Erik Ljungberg, samtliga från Husum.

L B F i Härnösand har ritat skolan och har enligt vår mening lyckats mycket bra med sin planlösning. Bland annat kommer eleverna vid den nya grundskolans att ha lokaler för bespisningen klassvis. Därmed tror man sig få en bättre sammanhållning inom klasserna under skolmåltiderna och måltiden bör bli mera trivsamt både för eleverna och deras övervakare.

Skolan uppförs i lättbetong och skall stå klar till höstterminens början. Arbetet påbörjades första veckan i december förra året. Redan nu har det mesta av byggnadsarbetet klarats av.

Anders

Byggnadssnickare Alf Holmlund, get sen början, nu i färd med Lögdeå, har varit med vid bygget att räkna in dörrkarmar.

FOLKPARTIET

Nordmalings lokalavdelning av folkpartiet höll på fredagskvällen årsmöte i Lögdeå skola. Mötet var välbesökt, minst 40-talet medlemmar hade mött upp. Efter hälsningsord av ordföranden, nämndeman Sigfrid Nilsson, följde presentation över bortgångne mångåriga medlemmen, åkeri-ägaren Gunnar Beccau.

Verksamhetsberättelsen gav besked om medlemsökning och god aktivitet.

Till styrelse omvaldes Sigfrid Nilsson, Levar (ordförande), Herbert Bylund, Nordmaling (sekreterare), Allan Arvidsson, Nordmaling (kassör), fru Doris Grundström, Lögdeå, Stig Forslund, Levar, Johan Eidenvall, Rundvik, fru Sally Levander, Levar, Felix Innergård, Nordmaling och Karl Björklund, Nordmaling. Revisorer: August Östensson och Harald Fjellman.

Till ombud vid valkretsförbundets årsmöte i Lycksele valdes Ragnar Berglund, Ivar Rönnerberg, Herbert Bylund och Allan Arvidsson. Till ombud vid sockenförbundets möten valdes styrelsen i sin helhet. Uppbördsman för Lögdeå blev fru Doris Grundström. Medlemsavgiften höjdes till 10 kr per medlem och år.

Efter mötesförhandlingarna följde ett intressant anförande av ombudsman N. O. Eskilsson. Han talade om plan 62 och erinrade om det arbete som väntar lokalavdelningen med hänsyn till årets landstings- och fullmäktigeval. Sedan följde servering och filmen "Gyllene skördar". En insamling till förmån för höstens valarbete gav ett mycket gott resultat.

Kostnaderna i os-målet stannar på Nordmaling?

De rättegångskostnader som f d folkskollärarinnan Thyra Katarina Edlund i torsdagens dom i Högsta domstolen förpliktats att erlägga Nordmalings kommun kan bara tas ut av henne och inte av Folkskollärarinneförbundet, som ersatt hennes rättegångskostnader i det nära 11-åriga kolosmålet, skriver DN.

Fru Edlund, som begärt skadestånd för den kolosförgiftning hon ansett sig utsatt för under sin tjänstgöring i Ava skola, där hon började 1928, skall betala kommunens kostnader vid häradsrätten med 19.725 kronor, i hovrätten med 26.483 och i HD med 36.798. Av dessa summor är sammanlagt 44.000 kronor advokatavoden. Fru Edlund, som är 56 år, har emellertid en reducerad sjukpension och lever i knappa omständigheter. Hon har ingen möjlighet att betala Nordmalings rättegångskostnader, varför utslaget i målet mer är en Pyrrhusseger för kommunen.

— Vi kommer att försöka utkräva rättegångskostnaderna av fru Edlund, omtalar advokat K. L. Andersson, Nordmalings kommuns juridiska biträde. Visserligen tycks hon sakna ekonomiska möjligheter att klara dessa kostnader, men

kommunen måste ändå införa sina revisorer visa att ansträngningar gjorts att få ut de pengar man lagt ned på rättegångarna fram till Högsta domstolen, som friade kommunen från ansvar och skadeståndsanspråk.

Det finns förstås en möjlighet att lärarinnans fackorganisation, som åtagit sig att föra hennes talan, betalar rättegångskostnaderna, men det tror inte advokat Andersson mycket på. Förbundet behöver nämligen inte iklåda sig sådana förpliktelser.

TVÅ STOCKHOLMARE I NORDMALING

I NORDMALING hängde man på fredagen en utställning av stockholmarna Olle Nordberg och Tore Videryd. Hängningen skedde denna gång i Hammargården, som om den hade mindre blå väggar skulle vara en idealisk utställningslokal. Eldstjälarna Ingvar Josephson och Arnold Engman ordnade den fina utställningen.

OLLE NORDBERG går mot de 60 och är en av de roliga skildrarna av den genuint stockholmska skärgården och det landskap, som breder ut sig kring Mälaren. Han är sedan barndomen bosatt på Munsö.

Liksom Albert Engström kände sina rospiggas känner Olle Nordberg sina Munsö-bor. Han ser på dem med humoristens glimt i ögat, litet burleskt, litet godmodigt elakt men alltid med poetens lena hand över deras kärva drag. Det anekdotiska draget går starkt i dagen då han skildrar sina medmänniskor och då är han sig själv och ingen annan. Det är vemodigt tänka sig att detta till innehållet så roliga måleri i enlighet med lagen om konstens spiralväg aldrig kommer åter.

Tore Videryd: Tre toreros.

Olle Nordberg, Surströmming, Bönhamn

TORE VIDERYD är något yngre, men känd som en av dagens bästa skildrare av Stockholm just nu. Han har gjort omfattande resor och särskilt förälskat sig i Spanien, varom en hel del koloristiskt mycket njutbara dukar bär vittne. Han har också en kollektion artistiskt högtstående akvareller, en teknik som han behärskar med mästarskap. Han har tidigare ställt ut i Umeå och fick här röna stor uppskattning.

I Stockholm är hans ateljé i konsthuset vid Mosebacke en vallfartsort för skolor, som vill bekanta sig med dagens måleri och där går diskussionens vägar höga. En av hans största meriter är fondvägen i LO:s Runö-skola.

Utställningen hålls öppen veckan ut i Hammargården.

Einar Härlin

Krönika från Nordmaling

DET FINNS MANGA andra kommuner än Nordmaling som haft tvisiter i samband med tjänstebostäder. Domen i HD på torsdagen torde bli av största betydelse för andra kommuner i samma dilemma. Nordmalingsborna frågar sig: måste en kommun i en sådan situation ensam stå för de dyrbara rättegångskostnaderna? Under förutsättning att kommunen inte kan få beloppet av den förlorande parten. Borde inte Landskommunernas förbund träda emellan lika väl som lärarinneförbundet står skyddande bakom den andra parten?

DET VAR JORDBRUKSMÖTE på onsdag. Möten av det slaget sätter alltid sin prägel på samhällsbilden. Det kommer folk från byar i massor. Det är roligt. Sådana träffar piggar upp magsyran. Varför inte ordna någon sorts kommunträffar då och då, gärna med kommunalpolitiska debattfrågor. Sådana debatter kan alltid vara till en sorts vägledning för kommunens fäder.

Nu blev det rent jordbrukspolitiska frågor och närmast då spörsmålen kring slakteri- och lantmannaföreningarna. Nordmaling var en gång i tiden bland pionjärerna för en central organisation för slakteriet. Man gick så långt i början på 1930-talet att till och med ritningar till ett eget andelsslakteri förelåg och presenterades för länsveterinär Modig. En av de ledande gestalterna, lantbrukaren och dåvarande handelsmannen Rickard Nordell i Brattfors, kom förstas i luven på en massa folk. Det var konsumenterna som inte gillade denna sorts samorganisationer från böndernas sida. I ett anonymt brev fick han höra att han inte unnade den fattige arbetaren köpa en mager bit kött för mindre än att den först skulle transporteras till slakteri, stämplas och fördyras. Sak samma med mjölken, som nu skulle sammanföras till ett gemensamt mejeri och förstöras så att till och med kaffegrädden för all världens väg.

Brevskrivaren gick så långt att han önskade Nordell på ett "visst" ställe där kosten skulle bestå av surt kött och pastöriserad mjölk. En bespisning som tydligen ansågs sämre än vatten och bröd.

Nu har det blivit annorlunda. Producenter och konsumenter skriver inte anonyma brev till varandra längre. Nu går man varandra till mötes, men inte bättre än att klyftan i inkomsthänseende mellan industriarbetaren och basjordbrukaren fortfarande är gapande stor, till den sistnämndes nackdel.

Det slog man i vart fall fast under debatten i onsdags. 3 öre mer för mjölken betyder bara 1 öre för producenten. Så man har all anledning beakta klagomålen.

DEN 18 APRIL får Nordmaling landshövdingebesök. Det sker i samband med Landskommunernas förbunds länsavdelnings årsmöte, som i år äger rum i Nordmalings församlingsgård (gamla prästgård). Då får Nordmaling vara med om en invasion som omfattar hela länet. Bortåt 200 kommunala förtroendemän i Västerbotten beräknas sluta upp.

H. B.

KYRKFÄRD I NORDMALING

DET HANDE inte för så länge sen... En fras som vi minns från den gångna höstens TV-program, då man rullade gamla filmer från seklets början. Genom en beaktant i Rundvik har VK:s nordmalingsred fått en hel del gamla plåtar, tagna mellan åren 1910-1925. Dessa plåtar, som upptar en full kartong, har mycket att berätta från gången tid. Där hittades bilden av "Fyll-Jonke", som publicerades i VK för en tid sedan. Därifrån kommer också den här bilden - av kyrkbåtar på väg över Nordmalingsfjärden. En mycket vanlig syn i slutet på 1800- och början på 1900-talet.

KYRKBATARNÄN gick varje söndag från vår till höst. Och efter sig drog de prämar, fyllda av kyrkbesökare. Rundviksbor

som besökte högmässan i Nordmaling, på andra sidan fjärden. Det var riktiga högtidsstunder, en verklig avkoppling från de grå, trista och långa arbetsdagarna. För industriarbetaren var det på den tiden bara att äta, sova och arbeta, så länge veckan rymde vardagar. När det blev helg var man fri. Då ville man träffa folk, utanför den egna arbetsplatsen. Besöket vid högmässan i Nordmaling gav dubbel valuta. Man fick höra Guds ord. Något som man längtade efter, kanske mera då än nu. Och man fick träffa medmänskors, ansikten som man inte såg i vardagslag.

Kyrkbåtarna liksom prämarerna var fulla av folk. Ja, man fick inte plats ibland och till och med prämtaken togs i anspråk. På bilden är det bogserbåten Rundvik, som

med sin präm sätter kurs mot kajen i Nordmaling. Bogserbåten Rundvik byggdes i Umeå 1908 och var rätt ny på det här kortet. Den är fortfarande i tjänst, fast med andra drivmedel som utvecklar hästkrafterna. Före "Rundviks" tid skötte de här transportererna av bogserbåten Teodor, som även hade ansvaret för posten, som på den tiden gavs ut från postkontoret i Levar.

PÅ TAL OM kyrkbåtarna och deras resenärer så gick nog inte alla till kyrkan. Den långa raden av ungdomar hade helt annat i klaren. De gick på Mattssons kafé i Nordmaling. Där fick man köpa kaffe och doppa så mycket man önskade för - 25 öre. Det tyckte man var god valuta för tolvs skillingen.

H. B.

1814/1962
Hilma Boberg, Rundviksverken. På Rundviks pensionärshem avled på lördagen fru Hilma Boberg, maka till framlidne arbetaren Erik Boberg, Rundvik. Hon var nära 83 år och sörjes närmast av fyra barn.

Hon var född i Rundvik och har varit bosatt där under hela sin levnad. Maken dog i rätt unga år. De senaste tio åren har hon bott på pensionärshemmet där hon trivdes och gjorde sig omtyckt av alla som lärde känna henne.

914/1962
Edvard Jakobsson, Holmbacka. På Nordmalings sjukstuga avled på fredagen hemmansägaren Edvard Jakobsson, Holmbacka, Hörnsjö. Han var nära 80 år och sörjes närmast av makarna Mathilda, f. Häggström, samt syskon och syskonbarn.

Med hans bortgång har en färgstark odalman gått ur tiden, vars namn är vida känt. Han var född i Holmbacka, där han vid mogen ålder blev självägande bonde i samband med hemmansköp av föräldrarna.

Med outtröttlig energi skötte han jordbruket och var särskilt uppmärksam genom sitt brinnande hästintresse. Genom sin energi var han vid sidan av jordbruksnäringsengagerad som försäkringsman och försäljare. Han var även en flitig prenumerantssamlare för Västerbottens-Kuriren. Han var religiöst intresserad och tillhörde alltifrån sin ungdom Hörnsjö missionsförsamling.

Svår bilvurpa vid Nordmaling

12/4/1962
Helt utan skador kunde tre män krypa ur en illa tilltygad personbil efter en våldsam bilvurpa på E 4 mellan Nordmaling och Levar på onsdagskvällen. De två som satt i förarsätet var övertygade om att det var säkerhetsselet som räddade dem från skador.

Olyckan inträffade vid sextiden på kvällen på en raksträcka efter den nya breda riksvägen. Den Y-märkta bilen kom norrifrån. Av någon anledning förlorade föraren kontrollen över sitt fordon, som under sladdning gick över till höger, där den

efter att ha touchat plogkanten vältade två eller tre gånger innan den blev liggande på vägen med hjulen i vädret. Bilen fick svåra skador på karossen. Väglaget var vid olyckstillfället besvärligt med snömold och skymd sikt genom snöfall.

914/1962 RUNDVIKS ORDENSHUS

Onsdag 11/4 kl 19.00

Mannekänguppvisning

HÄGGSTRÖMS, Lögdeå och MATTSSONS, Nordmaling visar vårens nyheter i dam- och herrkonfektion. Fru Sigrid Persstrand, Umeå, anförande: "Moderna människor", "Moderna drycker".

TOMBOLA - SERVERING.

Inträde: 1:50, skolungdom 1 kr. Förköp i Häggströms, Lögdeå och i Ordenshuset 30101. Buss avgår från Nyåker kl 18.00. Anmälan till fru Elin Nyberg.

I. O. G. T.

Adolf Jonsson från Sannansjö och fru Gullan Bylund.

Lina Sandell-afton hos fp i Nordmaling

Vid församlingshemmet i Nordmaling hölls på lördagskvällen en Lina Sandell-afton. Bakom arrangemanget stod folkpartiets kvinnogrupp i Nordmaling. Om Lina Sandells liv och verksamhet talade fru Sigrid Rudehed, Teg. Lina Sandells psalmer sjöngs unisont. Vid orgeln medverkade f. folkskolläraren Ruben Adell. Kvinnogruppernas medlemmar hade tack vare tillmötesgående från affärs- och andra, lyckats samla ihop en hel del frukt och godsaker, och varje pensionär fick en stor påse var.

Avskedsmöten i Nordmaling

Nordmalings baptistförsamling har tagit farväl av pastor Sven Gunnarsson i Hörnefors som kommer att tillträda tjänsten som biträdande pastor i Landsbro i Småland efter påsk. På lördag hölls enskilt möte i Hörnefors filadelfia. För församlingen talade murarmästare Gunnar Nordin, som överlämnade en gåva från gruppen till pastor Gunnarsson. Sedan följde avskedstal från ledare för olika verksamhetsgrupper inom församlingsarbetet. Strängmusiken och gitargruppen medverkade med sång och musik och till sist tackade pastor Gunnarsson för ett gott samarbete.

På söndag avskedspredikade pastor Gunnarsson i Salem i Mo, där även fru Ruth Gunnarsson medverkade med solosång. På eftermiddag följde ett stort offentligt avskedsmöte med tal av representanter för grannförsamlingarna i Örnsköldsvik, Husum, Nyliden och Umeå samt pingstförsamlingarna i Norrbyn och Lögdeå. Pastor Nils Akerblom framförde församlingens tack till pastor Gunnarsson och även här uppträdde representanter för olika verksamhetsgrenar inom församlingen. Kassören överlämnade en insamlad avskedsgåva och även i Hörnefors fick makarna Gunnarsson en gåva med textad adress. Församlingens sångargrupper medverkade och fru Gunnarsson sjöng solo.

Mötena var välbesökta.

Nordmalings kommun har goda finanser

Nordmalings kommun redovisar enligt kommunalnämndens sammandrag ett överskott för 1961 på inte mindre än 479.751 kronor på driftsbudgeten och 195.925 kronor på kapitalsidan eller tillhoppa 675.676 kronor. Därvid har investeringsfonden kunnat tillföras ett betydande tillskott och uppgår nu till 1.349.000 kronor. Med budgeteringen i innevarande års stat på 800.000 kronor finns det utrymme för byggnationer på bortåt 2 miljoner för närvarande.

Det är ingen dålig summa men å andra sidan får kommunen betydande investeringar under 1962, dels genom de redan påbörjade nybyggnationerna för enhetsskolan bl a gymnastikhall och utbyggnad av folkskola och nuvarande samrealskola, och dels genom den planerade om- och tillbyggnaden av ålderdomshemmet. Därtill kommer betydande investeringar på va-området.

Kommunens skatteregleringsfond uppgår till 1.230.000 kronor och upptar alltså ett betryggande belopp. Kommunens finanser är med andra ord rätt goda och skulle ha varit ännu bättre med litet mera rättvisa vid fördelningen av de kommunala kostnaderna till folkpensioneringen. Kommunens andel är här uppe i 1 miljon kronor, vilket gör en utdebitering på tre kronor per skattekrona, en utgift som var helt främmande för ledamöterna i kommunalnämnden för 15 år sedan. Då man samtidigt erfar att exempelvis stockholmarna betalar 35 öre per skattekrona för samma utgiftspost, då kan man på allvar börja efterlysna rättvisan i fördelningarna av kostnaderna mellan storstad och landsunderstryker kommunalkamald Brännlund.

Nordmalingsungdom fick tankeställare

En tankeställare om alkoholens verkningar fick eleverna i 3:an och 4:an vid samrealskolan samt eleverna vid yrkesskolan vid den sammankomst som på lördagen var anordnad i Nordmalings församlingsskolor.

Frågan är om inte redaktör Ake Dahlbergs, Skellefteå, lätta och medryckande anförande, belyst med ljusbilder och film, är ett av de bästa nykterhetsföredrag som någonsin hållits i Nordmaling.

Arrangör, för den i sitt slag för Nordmaling unika ungdomsträffen, var Nordmalings nykterhetsnämnd och dess ordförande nämndeman Edvin Karlstedt, Rundvik, hälsade välkommen. Nu var det ju bara hälften av eleverna vid samrealskolan som fick vara med och det vore säkert nyttigt att inte bara skolorna fick höra Ake Dahlberg och se hans verkligt talande film och bildband.

Brochyren "När Du snart slutar skolan" diskuteras här av redaktör Ake Dahlberg, Skellefteå, och realskoleeleverna Sven Erik Karlsson, Rundvik, Ulla Ahlgren, Levar, och Margareta Jonsson, Lögdeå.

Nordmaling

12/4 1962

hur köper Ni kläder

Det finns praktiskt taget bara ett svar, om man vill försöka bevara en levande landsbygd, vänd Er till ortens egna affärer. Vi står så väl rustade inför den nya vårsäsongen att vi vågar garantera full belåtenhet åt varje kund.

EN NY MODEGIV I KAPPOR, DRÄKTER o. KLÄNNINGAR till inspiration och glädje åt vårglada sinnen, liksom BLUSAR, KJOLAR och TYGER möter Er hos

**BÄCKLUNDS
WÄRINGSTAMS
LODINS**

Och det är något av parisisk touche över säsongens nya hattar från INGRIDSD MODE

VARLIGT VÄLKläDD är den herre som ekiperar sig hos WÄRINGSTAMS. Kom in, se och prova värnyheterna.

SKO ER I TID... Gå våren till mötes väl-skodd. LINDSTRÖMS SKOR har skokomfort till överkomligt pris.

Lös vårens kläd- och skofråga i någon av dessa affärer.

**BÄCKLUNDS
WÄRINGSTAMS
LODINS
LINDSTRÖMS
INGRIDS MODE**

Krömka från Nordmaling

12/4 1962

NORDMALINGS BB-AVDELNING
vid sjukstugan stängs den 15 april och fram till den 1 juli i år kommer blivande mödrar att hänvisas till kvin nokliniken vid lasarettet i Umeå. Orsaken till stängningen är att barnmorskan fru Gerda Lindgren, Lögdeå, den 1 maj avgår med pension efter att ha varit i tjänst i 38 år. Samtidigt kommer barnmorskan i Hörnefors, fru Ruth Gunnarsson, som även haft tjänstgöring vid avdelningen, att flytta till Landsbro i Småland.

Under tiden fram till den 1 juli kommer distriktsbarnmorskan fröken Dagny Harr, Nordmaling, att sköta mödravården inom båda distrikten.

Säkert är att de flesta blivande mödrar inte är glada över att bli tvungna att åka till Umeå. Beläggningen vid BB avd har under mars och denna månad varit god och beräknas även ha blivit det under kommande månader. Den 1 juli hoppas man att åter kunna öppna då barnmorskan Irma Helgesson, Luleå, men bördig från Torrböle, börjar tjänstgöra vid avdelningen.

VAREN synes bli sen. I vart fall kan då inte signaturen minnas att det den 10 april legat kvar så mycket snö som i år och det vill till att det blir vackert väder om vi ska hinna få någorlunda snöfritt till den 1 maj. Vårtecken är än så länge sparsamma. Visserligen har starar och en och annan tofsvipa varit synliga men någon invasion av vårfåglar kan man inte tala om ännu.

I JARNASKLUBB kan man nu se mang. Och bilar ställdes till scouternas förfogande av hjälpsamma scoutfäder.

Väderleksrapporten var inte så lysande, men eftersom det är fråga om april så lurades väderexperterna, till scouternas stora glädje. För vädet blev strålände. De 22 deltagande scouterna, plus ledare, tränade genomgång av scoutarbetsets mångahanda problem. Deltagarna fick lära sig att göra en praktisk skidbår och på allas begäran genomfördes även en skidtävling med Ake Bergbom som segrare. På lördagkväll var det lägerbål ute i det fria.

PA DEN TIDEN vi var ute på salfiske såg man ofta båttag från Finland och finnarna har dröjt kvar vid salfisket. Under senare år har vi dock inte kunnat upptäcka några som helst säljagare ute på värisen, berättar hr Haggström, och det synes som om sälarna kommer att få vara allt mera i fred, åtminstone efter denna del av kusten. Trots detta kan man inte spåra någon ökning i beståndet. Visserligen går en och annan säl en för tidig död till mötes efter att ha gått in i storryssjor eller dylikt men någon organiserad jakt efter de stora fiskarna är det inte tal om.

Hajkäventyr i Nordmaling

12/4 1962

NORDMALINGS SCOUTKAR, som åter fått liv och rörelse, var i helgen ute på hajk. Det var Sörholms-sjöhajken som återupplivades. Det blev med andra ord en bilfärd från Nordmaling på drygt sju mil. Men väl framme fick scouterna full valuta för sin resa.

Vice kårchefen Per-Arne Wikman, som i stort sett svarade för arfange-mandet, hade lyckats utomordentligt bra. Av Nordmalings ångsags ab hade han fått hyra en trevlig stuga i Sörholmsjö, där terrängen är som skapad för den här sortens arrangement. Och bilar ställdes till scouternas förfogande av hjälpsamma scoutfäder.

Väderleksrapporten var inte så lysande, men eftersom det är fråga om april så lurades väderexperterna, till scouternas stora glädje. För vädet blev strålände. De 22 deltagande scouterna, plus ledare, tränade genomgång av scoutarbetsets mångahanda problem. Deltagarna fick lära sig att göra en praktisk skidbår och på allas begäran genomfördes även en skidtävling med Ake Bergbom som segrare. På lördagkväll var det lägerbål ute i det fria.

På mannekänguppvisning i Nordmalings prästgård

Nordmalings gamla prästgård, med anor från 1700-talet, hade ovanligt besök på tisdagskvällen, då nordmalingslottorna kallade till mannekänguppvisning. I de salar, där man för långt svunnen tid sedan såg krinoliner och vackra dam- och herrkläder från empire-tiden, visades nu kläder i allra senaste snitt.

Utan tvekan är de här lokalerna förträffliga i sådana här sammanhang. Goda utrymmen för både publik och mannekänger. Och publiken, till 95 procent damer, kunde avnjuta sitt kaffe jämsides med det njutbara som ögat hade att vila på. Ett tiotal herrar som dristat sig innanför dörrarna hade också mycket vackert att rikt blickarna mot. Vackra kläder som presenterades av minst lika vackra mannekänger. Varför stannar herrarna hemma egentligen?

Kläderna som visades kom från Häggströms i Lögdeå och Mattsons i Nordmaling med köpman Rune Häggström som konferencier. Men det hela inleddes med tal av Nordmalings lottachef fru Ebba Westman och musik av hrr Gradin och Norén. Det blev en "rivstart" med pristävling redan i första akten och val av konditor Martin Lundgren som expert

att utse kvällens vackra kläder. Han accepterade, och det gjorde han klokt i, ty för besväret fick han en trevlig klänning till sin fru.

Köpman Rune Häggström drog på för fullt med vårens vackra kläder och inledde med en kappa med matchande klänning. Kappan enfärgad och kraglös. Och sedan följde grannlåten slag i slag. Mannekänger var Karin Pettersson, Sundsvall, Karin Berglund och Inger Johansson, Umeå samt Nordmalings egna och Asta Öberg. Alla herrkläder kom från Mattssons och visades av Filip Eriksson, Umeå och köpman Jan Mattsson själv. Även på herrsidan är det en hel del nyheter i farten, från blazer med tillhörande byxor i terylene. Lätta ytterrockar tillhör också nyheterna.

I gamla prästgården återfanns drygt 150 personer.

Rundvik hade exakt samma visning på onsdagskväll. Men där var det IOGT som svarade för arrangementet. Mannekänger och kläder däremot exakt desamma. Här var publiktillslutningen betydligt större. I pausen serverades moderna alkoholfria drycker och fru Sigrid Perstrand, Umeå höll ett anförande om moderna människor.

H. B.

Tre mannekänger med förnamnet Karin. I efternamn heter de fr v Pettersson, Sundsvall, Engman, Nordmaling och Berglund, Umeå.

Krönika från Nordmaling

VI ÄR INNE i modevisningarnas tider. I Nordmaling var det modigala, på tisdagen i Församlingsgården, i lottornas regi, och på onsdagen i Rundviks ordenshus med IOGT som ansvarig part. Nu på tisdag, den 17, är turen kommen till Levar lant-hushållsskola. Bakom det nya arrangementet står eleverna vid skolan, som vill försöka få in en slant till sin sommarskolaresa. Nu kallar man allmänheten till ett samkväm där programmet upptar modevisning, visning av skolan för allmänheten och även andra programinslag. Af-färsmännen i Nordmaling svarar för allt i modenytt och eleverna själva för mannekänguppvisningen. Så det bör bli en hel del som drar allmänheten till den vackra skolan på Kärleksudden.

NORDMALINGS KOMMUN har fått ett brev. Det är i och för sig inte så märkvärdigt. Det kommer brev till kommunalkontoret dagligdags. Men det här brevet kommer långväga — från Kumla. Brevskrivaren, som heter A. V. Sandberg och påstår sig vara kristen advokat, anser för sin del att Nordmalings kommun, för att få gott och rent samvete, bör betala fru Thyra Edlund

vad hon fordrar av kommunen med anledning av det riksbekanta Avasoet. Han slutar sitt brev med orden: "Låt Edert samvete tala, låt hennes önskan bli uppfylld och Ni får ett gott samvete så länge Ni lever". Så nu vet kommunens förtroendevalda vad de har att rätta sig efter. Men det finns ett men. Telefonkatalogen upptar ingen advokat i Kumla som heter A. V. Sandberg. Det finns för övrigt ingen person i telefonregistret över Kumla som bär det namnet, och nog borde väl en advokat ha telefon. Nej, det tycks nog ligga så till att man i fråga skriver under falskt namn och titel, något som väl också borde ge vissa samvetsbetänkligheter. Brevet är illa

skrivet, därtill för hand, och det är inte likt advokater.

VÄREN ÄR SEN, snart en månad senare än vanligt. Vi får nog gå långt tillbaka i tiden för att få en jämförelse. Den 12 april förra året var snötäcket 16 cm. I år den 12 hela 71 cm. Skillnaden är minst sagt märkbar. Inget problem i år för estrad åt sångarna på valborgsmässoafton, det är bara att kliva upp på 2-metersdrivorna och sjunga "Vintern rasat ut..."

H. B.

Göingeflickorna hos de gamla i Nordmaling. Alderdomshemmet i Nordmaling fick på torsdagskväll besök av Göingeflickorna som sjöng några sånger. Nordmalings konsumtionsförening delade samtidigt ut godsaker till de gamla.

Nordmalings Röda kors-krets har beslutat genomföra en ny klädinsamling, den här gången till förmån för flyktingarna i det hårt provade Algeriet. Det rör sig dock i huvudsak om mans- och barnkläder. Insamlingen skall ske under dagarna 2, 3 och 4 maj med Hammargården som händelsernas centrum. Kretsen beslöt dessutom ge ett kontant bidrag åt de algeriska flyktingarna med 1.000 kr.

Vidare beslöt styrelsen lämna ett bidrag på 1.000 kr till ordnandet av en lekskola för förskolebarn i åldern 4-7 år. Försöket kommer att, med barnavårdsnämndens bistånd, genomföras i Nordmaling redan under vårterminens slutskede.

För anskaffning av materiel och redskap för Ungdomens röda kors planerade läger under sommaren anslags 200 kr.

Den nu avslutade insamlingen till förmån för de spetälska gav 1.672 kr.

14/4 1962
Nordmalings konsumtionsförenings distrikt 1, 2 och 4 dvs Nordmaling, Levar och Sunnansjö höll distriktsstämma i församlingssgården i Nordmaling på torsdagen. Till medlemsråd valdes Sigfrid Nilsson, Levar, Ingrid Stenmark, Nordmaling, Harry Anklert d.o, Gustav Gustavsson, Levar, Oscar Vikman, Bredvik, Bernt Nylén, Sunnansjö, Fritz Northing, Storfäll, Harry Granström, Sunnansjö och Berthold Holm, Nordmaling.
Affärschefen, numera personalchefen i Umeå, Yngve Edvardsson, gav en återblick över fjolårets affärsverksamhet. Mötet var välbesökt och lokalen var fylld till sista plats när programmet inleddes med sång av Göingeflickorna.

Min innerligt älskade make,
vår käre fader, morfar och farfar
Gustav Leonard Öberg
* 20/1 1870 † 16/4 1962
har i dag stilla insomnat i tron på sin Frälsare. Sörjd och saknad av mig, barn, barnbarn, barnbarnsbarn samt övriga släktingar och vänner.
Rönholm, Lögdéa, den 16 april 1962.
PAULINA ÖBERG
Albin Oskar
Johan och Elsa Axel och Helge
Ivar och Ester Thure
Anna och Edgard Bror
Bertil och Märta
Sv. ps. 336 v. 1.
Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell söndagen den 29 april 1962 kl 9.45. De som med sin närvaro önskar hedra den hädangångne inbjudes till församlingssgården efter högmässans slut.
I stället för blommor tänk på Svenska kyrkans mission.
— Meddelas endast på detta sätt. —

12/4 1962
Gustaf Leonard Öberg, Rönholm. I sitt hem i Rönholm, Lögdéa, avled på måndagen förre torpägaren Gustaf Leonard Öberg i en ålder av 92 år. Han sörjdes närmast av maka samt nio barn, barnbarn, barnbarnsbarn samt broder.

Öberg var född i Rönholm. Redan som pojke fick han lära sig arbeta hårt. Som ung kom han till Luleå och arbetade där med stuveriarbete. Efter återkomsten till fädernebygden försörjde han sig på fiske samt med stuveriarbete i Rundvik och Norrbyskär. I samband med att han bildade familj köpte han ett torpställe i Rönholm. Torpets odlade areal var ringa. Med outtröttlig energi fortsatte han dock sin odlargärning. Nio tegar lades under plojen och han kunde även inköpa ytterligare ett torpställe. Jämsides med skötseln av sitt jordbruk, som med tiden kom att föda fem, sex kor och häst, arbetade han med stuve-ri och på vintrarna i skogen. Trots åren av hårt slit och slitsamt arbete har Öberg varit pigg och vital ända in på sin ålders höst. De senaste åren har han dock varit sjuklig men fått god omvårdnad av sin betydligt yngre maka Paulina och hemmavarande barn.
Öberg var född i Rönholm. Redan som pojke fick han lära sig arbeta hårt. Som ung kom han till Luleå och arbetade där med stuveriarbete. Efter återkomsten till fädernebygden försörjde han sig på fiske samt med stuveriarbete i Rundvik och Norrbyskär. I samband med att han bildade familj köpte han ett torpställe i Rönholm. Torpets odlade areal var ringa. Med outtröttlig energi fortsatte han dock sin odlargärning. Nio tegar lades under plojen och han kunde även inköpa ytterligare ett torpställe. Jämsides med skötseln av sitt jordbruk, som med

18 april 1962

Nordmaling kräver igen pengarna i Ava-målet

Nordmalings kommunalnämnd, har fått ett brev från en person i Kumla, som kallar sig kristen advokat och heter Sandberg. Adressen dock anonym. Brevskrivaren anser att kommunen bör betala fru Thyra Edlund för den skada hon åsamkats i samband med det sk Ava-öset. Därmed skulle kommunens förtroendemän få rent samvete. Med hänsyn till brevskrivarens sätt att uppträda anonymt beslöt nämnden lägga brevet till handlingarna utan någon som helst åtgärd.

Kommunalnämnden beslöt i stället att söka verkställighet på domen för att försöka få tillbaka sina rättgångskostnader samt att hos länsstyrelsen hemställa om återbetalning av det belopp som tidigare deponerats i Ava-ossammanhanget.

Nordmalings kommunalnämnd har anvisat medel för byggande av gymnastik och utbyggnad av folkskolan vid skolcentrum i Nordmaling. Totala byggnadskostnaden beräknas till 1.247.000 kr. Härifrån avgår 312.000 i statsbidrag och 30.000–40.000 från Svenska idrottsförbundet. Kommunalnämnden anvisar därför i första hand 906.000 kr ur investeringsfonden.

Norrfors va-företags räkenskaper för 1961 godkändes av nämnden. För Mo va-företag tillstyrker nämnden förskott på 27.000 på det kommunala bidraget. Sven Lindblom, Rönholm, får praktikantjänstgöring vid kommunens socialvårdsavdelning. Kommunalingenjören får hyresbidrag med 305 kr för tid lägenheten var reserverad för hans räkning före ankomsten till Nordmaling.

Kommunens ombud vid årsstämma med Gräsmys vattenledningsförening blir Rudolf Nilsson, Mullsjö. Ombud vid kommunkonferens gällande idrottslig verksamhet blev hrr Harald Brännlund och Gunnar Rönberg. Till ombud vid konferens i Umeå i ungdomsfrågor valdes barnavårdsnämndens ordförande komminister S Fenger, Norrfors.

En framställning från personalen vid kommunalkontoret om fria lördagar under sommartid hänsköts till lönenämnden.

Kommunalnämndens majoritet beslöt tillstyrka kioskrättigheter för köpman Georg Lundin i Gräsmyr. För säljningen skall ske i samband med utbyggnad för bensinserviceanläggning.

Egnahemslån
för nybyggnad tillstyrktes för Folke Lindgren, Torrböle, Harald Lindgren, Gräsmyr, Hjalmar Edlund, Olofsfors (för nybygge i Nordmalings mep) Osten Gustafsson, Torrböle, Helge Andersson, Rundvik, Gunnar Persson, Nordmaling och Hans Olof Persson, Nordmaling. För Ove Sävenskog, Rundvik tillstyrktes lån under förutsättning att Rundviks byggnadsnämnd godkänner.

Egnahemslån för ombyggnad tillstyrktes för Arne Johansson, Östanielid, Degermyr. Tre byggnadsärenden bordlades för utredning.

Lovande spel av Rundvik

Örnköldsvik (VK) Nyuppflyttade div IV-laget IFK Rundvik gjorde en säsongdebut med mersmak på lördagen i Husum mot Husums reservlag förstärkt med A-lagshalven Ulf Nordin. Resultatet blev 0–2.

Visserligen vann inte västerbottningarna matchen men spelet i inledningen av uppgörelsen lovar en hel del. Under slutkvarten tröt dock orken och hemmalaget kunde slå in två mål bakom den tappert spelande rundvikskeepern.

Hela rundvikslaget var homogent och jämnt. Ingen kan nämnas före den andre. Husums bäste var A-lagsspelaren och ytterhalven Ulf Nordin.

Målgörare var Erik Bylin och Gösta Lundström. Planen var mycket tungsprungen men efter förhållandena relativt bra.

16/4 1962
+
Vår efterlängade lilla
Ann Carola
har lämnat oss endast 12 dagar gammal.
Brattsbacka den 14/4 1962.
VIVI-ANN och RUNE LUNDGREN
Mikael

18/4 1962
**Nordmaling sade nej
till Trehörningsjö**

Nordmalings skolstyrelse avstyrkte på måndagen framställningen från Trehörningsjö om förläggning av deras högstadieterrän till Nordmaling i stället för Björna. Länskolinspektör Gunnar Berg gav besked om, att såväl länskolnämnden i Västerbotten som länskolnämnden i Västerbotten varit emot förläggning av Trehörningsjös högstadium till Nordmaling.

Skolstyrelsen i Nordmaling motiverar sitt avstyrkande med, att man vill hjälpa Björna till ett bättre högstadium och påvisar även faktum att Trehörningsjö får längre skolskjutsar till Nordmaling. Ärendet går vidare till fullmäktige.

Däremot tillstyrker skolstyrelsen en framställning från skolstyrelsen i Gideå om att eleverna för högstadiet, boende i Ytterlemelsjö strax på andra sidan länsgränsen, må placeras vid Nordmalings skolcentrum. Resorna till Nordmaling blir här bara 2,5 mil mot dubbla avståndet till Björna.

18/4 1962
Sångarmöte i Rundvik

Kören i aktion under fru Anna-Lisa Sellgrens ledning.

Ängermanlands damkörskörbund höll på söndagen årsmöte med konsert i Rundviks ordenshus. Det var andra gången som förbundet placerade sitt årsmöte inom Västerbottens läns gränser. För fem år sedan förlades också årsmötet till Rundvik.

Det ligger nämligen så till att Rundvik, som har en aktiv damkör, tillhör Ängermanlands körförbund. Det är helt naturligt eftersom Nordmalings kommun tillhör Ängermanlands län, även om det tillhör Västerbottens län. En annan orsak är, framhåller Rundviks sångarbaser, den glada bagaren Harry Oldberg, att Västerbotten helt enkelt saknar ett damkörförbund.

Årsmötesförhandlingarna stökades snabbt undan. Det blev återval i styrelsen av fruarna Mildred Brömster, Rundvik (nyvald ordförande), Alice Rönnerberg, Rundvik sekreterare, Astrid Hallman, Härnösand, kassör, Gullan Hedin, Alfredshem, Naima Jansson, Alfredshem och Margit Öberg, Härnösand. Den sistnämnda nyvald. Ersättare: Marianne Englund och Astrid Eriksson, Härnösand. Revisorer: Vera Westin och Hildur Pettersson, Härnösand. Deltagande körer: Alfredshems damkör och husmoderskör, Härnösands hus-

moderskör, Sollefteå husmoderskör och Rundviks damkör.

Till dirigenter omvaldes: 1:e dirigent Anna-Lisa Sellgren, Alfredshem, 2:e Brita Zetterström, Sollefteå och 3:e Svante Blomqvist, Härnösand. Årsmötet beslöt anslå 100 kr till två körmedlemmar som i augusti bevisar säng- och körledarkursen Pro Musica i Medlefors.

**Körförbundet utsträcker
sina gränser?**

Det blev en rätt intressant debatt som seglade upp i samband med förslag att eventuellt utvidga gränserna för Ängermanlands körförbund att omfatta förslagsvis hela Västerbotten och eventuellt även en längre sträckning åt söder. Faktum är, att intresset från allmänhetens sida när det gäller konserterna är i avtagande. Å andra sidan lever intresset kvar bland de aktiva och det är tänkbart att de stora avstånden menligt kommer att påverka utvecklingen. Frågan bordlades för utredning.

Årsmötena kommer i fortsättningen att förläggas till 2:a söndagen i maj. Försöket med mitten av april, som nu i Rundvik, blev inte så lyckat med hänsyn till fjällsemesterar och dylikt. Nästa årsmöte kommer att förläggas till Alfredshem och påföljande år blir det 10-årsjubileum med Härnösand som värd.

**Allmänheten
svek konserten**

Konserten blev en besvikelse med tanke på det kläna intresset utifrån, däremot en fullträff rent kvalitativt sett. Den damstarka kören, det var ett 80-tal deltagare, presterade en vacker sång. Inte tu tal om annat.

I första avdelningen dirigerade Brita Zetterström, som fick sina fullträffar i C. M. Bellmans "Liksom en herdinna" och Hans Leo Hasters "Dansa och sjung". Andra avsnittet upptogs sång av enbart Rundviks damkör under Harry Oldbergs ledning. Mest uppmärksammades nog Erland von Kocks "Blåklint".

Tredje avdelningen gick i 1:e dirigenten fru Anna Lisa Sellgrens regi. Hon inledde med en fullträff för kören i David Vikanders "nu löser solen sitt blonda hår". Avslutningen blev helt publikfriande genom slagnumret Evert Taubes "Kom i min famn". Om man nu kan tala om större applåder från ett 50-tal åhörare. Flera var det faktiskt inte.

En bidragande orsak till att publiken uteblev kan tänkas vara det strömavbrott som drabbade samhället mellan kl. 14-17. Hemmafruarna fick inte laga sin middag förrän vid tidpunkten för konserten.

H. B.

Skolan i Håknäs bort Underlaget räcker inte

Håknäs skola kommer troligen att indras från och med läsåret 1962/63. I varje fall fick man den uppfattningen vid det föräldramöte som hölls i skolan på Håknäsbacken på måndagskvällen. Beslut i frågan kommer troligen att fattas vid nästa skolstyrelsesammanträde.

Det är främst sjunkande barnantal och det faktum att föräldrarna i Brattfors och Kråken lika gärna ser att deras barn sänds till Kyrkovallens skola som är orsaken till skolindragningen.

Därmed sättes punkt för skolan på Håknäsbacken, som har 100-åriga anor från den tid sågverksrörelsen var igång i Håknäs och det var liv och rörelse på Håknäsbacken. Som bekant har skolan i Håknäs diskuterats mycket under senaste årtiondet och man får nog hålla med om att skolan har varit långt ifrån tidsenlig. Nu är det inte bara skolstyrelsen i Nordmaling som bromsar. För ett 10-tal år sedan köptes en tomt för nybyggnad centralt inom Håknäs men avsaknaden av vatten och avlopp har medverkat till att bygget inte kommit igång.

I god tro för länge

— Skall man vara ärlig och rätt-

vis måste man beklaga att Håknäs inte i tid fått en skola för 10-15 år sedan då det fanns tillräckligt underlag, sa länskolinspektör Gunnar Berg. Men om vi byggt för ett par år sedan har vi nu vetat att vi gjort en felinvestering. Vi måste beklaga att bygden fått nöja sig med dessa enkla lokaler och det är synd att ni här i Håknäs i god tro gått och väntat på en ny skola. Nu är förhållandena här i Håknäs ingen ovanlig situation. Tyvärr mycket vanlig i våra bygder.

I dagens läge har vi kommit fram till att vi, om skolan skall vara kvar här i Håknäs, måste räkna med en B2 form och det kan man inte godkänna om det finns tillgång till en modern A skola så pass nära som det är i det här fallet.

Den rent pedagogiska sidan av saken gör att vi måste satsa på den bättre skolformen.

Jalmar Holmström i samtal med nämndeman Oscar Persson, Bagård, och F. A. Hallén, Norrfors.

Skolskjutsarna igen.

Nu när barnen från Brattfors vill till Nordmaling har vi ingen möjlighet att tvinga dem hit till en mindre skola, framhöll hr Berg. Eventuellt skulle man kunna tänka sig ett provisorium med något förbättrade lokaler ännu några år. Skolskjutsarna till Håknäs är dock så pass besvärliga att det är praktiskt taget omöjligt att finna en godtagbar lösning. 34 elever går nu vid Håknäs skola. Nästa läsår minskas antalet till 32 för att 63/64 åter bli

34 för att 64/65 minskas till 29. För dessa elever kommer att finnas god plats vid Kyrkovallens skola efter att nu pågående utbyggnader färdigställs.

1:e rektor Felix Innergård inledde det välbesökta föräldramötet med att ge en redogörelse över ärendets behandling i skolstyrelsen och den principdebatt som förts inom styrelsen.

— Vi har nog den känslan här i Håknäs att skolstyrelsen inte haft så stor känsla för oss här i Håknäs,

Levarskolans elever duktiga mannekänger

En modevisning annorlunda gavs på Levar lanthushållsskola på tisdagkvällen. Bakom arrangemanget stod skolans elever och där fanns en "baktanke", man ville ha pengar till sin planerade skolresa. Och det fick man. Hela 818 kronor. Därtill bjöd eleverna på ett mycket omväxlande och trevligt program. Det var med andra ord samkväm med modevisning.

Den här visningen blev succé direkt. Drygt 200 personer hade sökt sig till skolan. Och man visade inte bara vackra värkläder — man ville visa ännu mera vackert — sin egen skola. De 200 bjöds med andra ord på mer än full valuta för sin entré.

För mannekänguppgiften svarade till största delen eleverna själva, med hjälp utifrån av nordmalingsfruarna Karin Engman och Berta Englund samt på herrarnas sida Jan Norén. Ja, så var där förstås tre rara småtingar som visade barnkläder från Strömbergs. I övrigt medverkade nordmalingsfirmorna Bäcklunds, Wäringstams, Englunds Textil, Ing-

rids Mode, Nordmalings Färghandel och Olgas Damfrisering. Mottot var: Affärer i Nordmaling — för Nordmalingsbygden.

Modet presenterades på ett utomordentligt sätt av rektor Barbro Åström. Glat och hurtigt presenterade hon plagg efter plagg och fick följa mannekängerna mellan de två salarna eftersom publiken inte fick plats i stora matsalen.

Programmet i övrigt bestod av allsång, sketcher, gissningstävlingar etc. Allt klaffade bra, även om skolans parkeringsbekymmer pressades till det yttersta.

H. B.

En tjugig vårdress visas av skolkökslarare, fröken Astrid Jonsson. Närmaste åskådare; vävlärarinnan Anna-Greta Hellgren och fruarna Olga Berggren och Eivor Danielsson, Nordmaling.

Ordföranden i medborgarhusföreningen, Vilhelm Lundberg, framför gamla medborgarhuset, som mest liknar en gammal lada.

Bygdegård i Norrfors och ungdomen stannar

Norrfors har planer på ett nytt medborgarhus, eller bygdegård, som man för enkelhetens skull vill kalla den nya skapelsen. Medborgarhusföreningen har gjort en framställning hos Nordmalings kommun om anslag. Bygdegården blir 18 x 12 meter och innehåller förutom en större samlingslokal ett studierum på drygt 30 kvm, foajé, kapprum och köksavdelning.

Tanken på ett nytt medborgarhus i Norrfors är inte ny. Den gamla lokalen är under all kritik.

Något måste göras för att få ungdomen att stanna kvar, menar föreningens ordförande, skogsinstruktör Vilhelm Lundberg. Det hus som vi planerar bygga är inget palats. Tvärtom. Men vi vill heller inte bygga våldsammare än att vi kan klara ekonomin. Det bör gå bra om kommunen visar oss lite välvillighet. Men då får man inte läsa sig vid de 5.000 kr, som varit kutym för kommunala anslag till samlingslokaler.

Kostnaden beräknas till 170.000 kr. Vi bygger källarlöst och det förbilligar en hel del. Med statsbidrag och egna insatser, som beräknas till 115.000 kr, återstår 55.000 kr. Där väntar vi på kommunens benägna medverkan.

Vi har en prima tomt med vacker utsikt över Lögdeälven, med plats för utedansbana och parkering. Pappersexercisen, och därmed även kommunens ställningstagande, hopas vi skall vara klart till hösten.

Kommunen utreder

Kommunalfullmäktige behandlade framställningen om kommunalt bidrag i februari månad. Det blev

bordläggning och återremiss till kommunalnämnden för utredning beträffande befolkningsunderlag i Norrfors och omkringliggande byar. Härvid skulle även beaktas utflyttningar, födelsetal på längre sikt etc. Med andra ord en ganska vidlyftig utredning.

På förslag av kommunalnämnsledamoten H. Bylund togs ärendet åter upp vid nämndens sammanträde på måndagen och nu uppdrogs utredningen åt byggnadskontoret. Det bör ske snabbt, menar norrforsborna. Ungdomen flyr vår bygd och det är inte att undra på med hänsyn till de bristfälliga samlingslokalerna.

H. B.

Hörsjö Folkets hus

PASKLÖRDAG KL 21—01

Musik: ÅKE ÖSTERMANS swingtett

— Jämtlands succéorkester —

Buss avgår från Västra Örträsk kl. 20.00 över Östra Örträsk och Bjurholm. Från Nordmaling kl. 20.30, från Hörnefors kl. 20.30, från Vänäs kl. 20.30 och åter efter dansen.

— Sedvanliga anordningar —

Till en Glad och Trevlig Påsk inbjuder FHF

Bekymmersamt i Nordmalings IF Flera styrelseposter vakanta

19/4 1962 VÄSTERBOTTEN

Nordmalings idrottsförening som under senare år kommit ner i en vågdal synes ha svårt att arbeta sig upp. Vid årsmötet på tisdagskvällen gick det så långt att man allvarligt diskuterade att lägga ner föreningen. Intresset bland ungdomen för föreningens framtid tycks inte vara stort. I vart fall mötte de inte upp vid årsmötet, som bara lockat dussinet deltagare.

Föreningen har en mängd gamla skulder vilka man under året lyckats nedbringa något, främst genom avskrivningar. Kvar står dock över 14.000 kronor i skulder. Det var dock inte de ekonomiska bekymren som tyngde mest utan svårigheterna att få ledare och folk som vill arbeta

Under det gångna året är det främst ordföranden Kerstin Lidström och kassören Germund Ahlgren som arbetat och gjort en helhjärtad insats. Nu hade Germund av sagt sig kassörsuppgiften, sekreteraren Sören Lindquist har flyttat från Nordmaling och även på andra platser inom

rätt ingående undersökningar fick man vid mötet inte fram någon som ville ta kassörssysslan eller sekreterarposten och med de förutsättningar som föreslog dagens ordförande kommunalkamrer Harald Brännlund att frågan om tillsättande av ny styrelse skulle få vila till ett kommande möte.

Till valberedning och kommitterande att utreda föreningens framtid valdes fröken Kerstin Lidström köpmannan Olle Berg, gymnastikläraren Evald Axelsson, folkskolläraren Olof Axel Levander och förrädsman Sture Björklund.

Trots många pessimistiska tongångar spårades en viss optimism och det är väl troligt att om krafttag nu görs kommer NIF att på nytt kunna blomstra upp. Vad som främst ifrågasattes var orsaken till att de unga inte är intresserade och vill stödja idrottsföreningen. Intresse för idrotten finns bland de unga, dokumenterade inte minst Evald Axelsson, som bl.a. framhöll värdet av ett bättre samarbete mellan skolan och föreningen, samt ifrågasatte om man inte kunde tänka sig en förflyttning av idrottsplatsen och ishockeybanan till närheten av skolan. Dessutom hoppas man på att tillkomsten av gymnastikhallen kommer att medföra ett uppsving för idrotten i Nordmaling.

Bara nu idrottsföreningen får hyra hallen på rimliga villkor. Om detta och idrottens framtid överhuvudtaget hoppas förövrigt eldsjälarna inom föreningen få diskutera med kommunens ledande män vid en konferens i idrottsfrågor som kommer att anordnas i Nordmaling den 27 april.

Anders

Ladugård blev verkstad för bonde i Hummelholm

24/4 1962

Service mannen Erik Tagevall, genuin hummelholmsbo, och byns ende företagare, var en tid knuten till jordbruksnäringen, men på grund av sjukdom tvingades han att sälja kreaturen 1953. Då krafterna sporadiskt återvände, föddes också tanken på en verkstadsrörelse i hembyn. I många år hade han plockat med motorcyklar, och han fick därmed praktisk erfarenhet.

Efter två års skolutbildning 1958-59 tog han itu med verkstadsuppgif-

ten, Ladugården fiffades upp och maskinell utrustning monterades i verkstaden. Surret från två borrar, skiner, smärgel, kompressor, gassvets, m.fl. maskiner fick ersätta kossornas råmande och kalvarnas böj.

Kundservice till sena kvällen

För service mannen Tagevall existerar inga bestämda arbetstider. Bygdens befolkning har lärt känna honom som en både duktig och hjälpsam granne. Är det en skogsarbetare, som efter dagens möda vill bli hjälpt med sin motorsåg, så vet han att även om det är sent på kvällen så kan han gå till Tagevall, bra går det även för motorknutten som inte får sin höj i gång på lördagskvällen. Byns befolkning värderar denna service, och är tack-sam för att man fått denna rörelse inom byn.

Sparkstötning av cykelvrak

Det lider mot sitt slut med vinterföret. Innan sista kakan tinar bort presenterar vi länets mest unika sparkstötning. Frånsett medarna är den gjord av vrakade cykel delar. Trots att sparkstötningen är helt av metall, är den faktiskt lättare än en standardmodell av trä. Dessutom är den stabilare än träsparkarna, som har lätt för att "reka". Tagevall, som står för uppfinningen och tillverkningen har komponerat en sparkstötning som är billig. Och det bästa av allt (enligt Tagevalls påståenden) — den blir aldrig bortbytt eller stulen, vad det nu kan bero på.

R. B.

Service mannen Erik Tagevall vid sin komponerade sparkstötning, som tillverkats av vrakade cykel delar.

19/4 1962

STORA HOTELLET NORDMALING

DANS i kväll, torsdag, kl. 20—24.00.
Musik: Erlings.
Ej supérvång. Välkomna.

25/4 1962

FRÅN BYN

just nu

LÖGDEÅ

DEN HASTIGA snösmältningen har välilit stora besvär i Lögdeå. Bageriätkare Bertil Forsberg har tex haft det mycket svårt att ta sig mellan boningshuset och bageriet. En eka skulle nog ha varit det lämpligaste fortskaffningsmedlet, då en stor sjö skiljer de båda fastigheterna åt.

Forsberg berättar att han på långa tider ej varit med om en så snörik vinter. Byns tämligen platå geografiska läge förvandlar snart drivorna till små insjöar.

VAGARNA håller som bäst på att torka upp. Dock finns fortfarande små innanhav på vägen till Rönnholm. Dessa kan vara nog så svåra att forcera, om man cyklar eller "handgär". Tack vare den goda värmen tycks drivornas nersmältning ske fortare än beräknat, vilket tack- samt noteras. Kort men hektisk har förvåren varit, och snart är vi befriade från den snö som föll i fjol.

STIG PERSSON som kör umeexpressen, har bråda tider. Men hur jobbigt han än har, hinner han med sin stora passion, tippning! Otaliga äro de rader, som sedan tipsets födelse komponerats av honom.

PÅ EN BILVERKSTAD i Nordmaling återfinnes verkstätere Harald Edlund, Lögdeås tusenkonstnär utan tvekan. Edlund har handlag med det mesta han lägger "vantarna" på.

Just nu har påsken avfirats under övliga former, och sinom tid skall vi väl få bara backar här i Lögdeå.

"BYBO"

25/4 1962

(Foto: André, Nordmaling)

I Hörnefors kyrkoherdeprästgård vigdes på påskaftonen teknisk studeranden Jim Widmark, Håknäs och ekonomibiträdet Lilly Glans, dotter till fru Magda Cederholm, Stockholm i hennes äktenskap med boktryckare Oskar Glans, Malmö. Vigseln förrättades av kyrkoherde Erik Hellsvik. Efter vigseln gavs middag för de närmaste i Hörnefors.

25/4 1962

(Foto: Alfons, Nordmaling)

I Nordmalings prostgård vigdes på påskaftonen fabriksarbetaren Lennart Jonsson, Baggård och fröken Ragnhild Ingegerd Persson, dotter till nämndeman Oscar Persson och hans maka Elsa, född Andersson, Baggård. Vigseln förrättades av kontraktsprosten Johan Hedquist.

Efter vigseln gavs middag på Levar Hotell för ett 100-tal gäster. Under middagen hyllades brudparet i tal av bl a brudens mormor fru Helga Andersson, Ledusjö, hemmansägare Ivar Wiglöf, Ledusjö och byggmästare Einar Johansson, Nordmaling.

25/4 1962

(Foto: Alfons, Nordmaling)

I Nordmalings kyrka vigdes på påskafton fabriksarbetaren Sven Olofsson, Ångersjö, Hörnefors och skolkökslärare fröken Astrid Jonsson, Nordmaling, dotter till hemmansägare Erik Adolf Jonsson, och hans maka Betty f Berggren, Vadet, Hörnefors. Vigseln förrättades av komminister Sigvard Spinnell.

Efter vigseln gav brudparet middag på Stora Hotellet för ett 75-tal gäster. Brudparet hyllades i tal av bl a brudgummens fader, hemmansägare Albin Olofsson, Ångersjö, rektor Barbro Åström vid Levar lanthushållsskola och rektor Kjell Häggström, Trehörningsjö.

DODSFALL 25/4 1962

Maria Grundström, Rundvik. I sitt hem i Rundvik avled på tisdagsmorgonen fru Maria Grundström, född Lidig, maka till framlidne maskinisten Konrad Grundström. Hon var nära 75 år och sörjes närmast av sonen Erik, snickare i Rundvik, svärdotter, barnbarn samt syster.

Fru Grundström var född i Rundvik. I samband med sitt giftermål 1915 flyttade hon till Tennstrand i Åva där makarna drev ett mindre jordbruk. Maken hade sin dagliga gärning vid industrin i Rundvik och det var mest fru Grundström som fick sköta hem och ladugård. 1939 flyttade makarna till Rundvik och stället i Åva arrenderades ut. Maken dog 1948.

Den bortgångna var känd som en lugn och sympatisk människa som helt gick upp i arbetet för hemmet och de sina. Under senare år har hon varit sjuklig.

(Foto: André, Nordmaling)

I Rundviks kyrka vigdes på påskafton fabriksarbetaren Lars Erik Börje Gustafsson och kontorsbiträdet Ulla Anita Hjelt, dotter till fabriksarbetaren Ture Hjelt och hans maka Tora, född Forsberg, Rundviksverken. Vigseln förrättades av komminister Sigvard Spinnell. Efter vigseln gavs middag på Stora Hotellet i Nordmaling för den närmaste släkt och vänkretsen.

25/4 1962 11

Nordmalings museum återinvigs i sommar

Nordmalings hembygdsförening höll på annandagen årsmöte i Nordmalings församlingssgård. Tillslutningen var väl inte den bästa men det vackra vårvädret lockade folk ut i naturen. Årsberättelsen gav besked om ett gott verksamhetsår. Sockenmuseet, som är under om- och tillbyggnad, beräknas vara klart för invigning till midsommar och i samband därmed håller föreningen hembygdsdag i anslutning till hembygdsområdet.

Genom tillmötesgående av församling och kommun får hembygdsföreningen hyreskostnaderna för museet, som beräknas till 3.000 kr per år, efterskänkta. Lokaler blir i fortsättningen varma och helt ombyggda för sitt ändamål. Tack vare en donation från Mulsjö har en del av rummen kunnat förses med handtryckta tapeter. Läns museet i Umeå har lovat hjälpa till att ordna upp museiföremålen efter restaureringen.

Styrelsens åtgärd att avyttra den sk Asplundska gården i Lögdeå, som en gång i tiden inköptes för att bli hembygdsgränd i Nordmaling, godkändes av årsmötet.

Till revisorer omvaldes kamrer Hilding Bäckman och guldsmed Holger Haeggman. Till nytt byombud i Brattfors valdes hemmansägare Fritiof Eriksson.

Föreningens räkenskaper under det gångna året balanserade på 69.878 kr med en kassabehållning på 6.875 kr. Årsmötet beslöt, med hänsyn till föreningens förestående stora utgifter i samband med museets reorganisation, att intensifiera medlemsvärningen.

Efter årsmötesförhandlingarna följde två anföranden. Prosten Johan Hedquist redogjorde för arbetet med museets ombyggnad och reorganisation och red. H. Bylund presenterade Hembygdsboken, som är under tryckning och av allt att döma kommer att föreligga helt klar under innevarande år.

26/4 1962

Fastigheter i Nordmaling vattendränks

En del nordmalingsfastigheter, de som härom året byggdes efter Drottninggatan i Nordmalings mcp har fått vatten i sina källare. Det är inte första gången. Samma öde har drabbat dessa fastighetsägare 5-6 gånger. Och översvåmningsshotet tycks följda dem även framdeles trots åtgärder med extra bräddavlopp och två tillfälliga pumpar.

Påskhelgerna har blivit en mara för dem som bygga och bo efter den här gatan. I fjol kom översvåmnningen på skärtorsdag, i år fick polisman Gunnar Forsberg bära vatten i åttatimmars skift på annandagen.

För att råda bot mot eländet har flera olika alternativ dryftats. Framför allt vill man ha bort ytvattnet ur avloppsnätet. Med separata ytvattenledningar från genomfartsgatan, Kungsvägen, lättar självfallet trycket på avloppsnätet. Frågan har också diskuterats mellan vägförvaltningen, samhället och kommunen, och ärendet ligger, enligt vägingenjör Ahrenfeldt vid vägförvaltningen i Umeå, för närvarande hos den konstruktionsbyrå i Umeå, som ursprungligen upprättat förslaget till avloppssystemet i samhället.

Konstruktionsbyråns närmaste uppgift blir att fastslå kostnadsfördelningen mellan vägförvaltning och kommun. Vägförvaltningen har för sin del redan anslagit medel för arbetets utförande. Konstruktionsbyrån torde vara klar med sitt arbete i vår, understryker ingenjör Ahrenfeldt. Samtidigt har det höjts röster att få grävningarna och läggningarna av de här ledningarna som beredskapsarbete, då man kan befara en viss arbetslöshet instundande vinter. I så fall kan arbetet inte påbörjas förrän tidigast i höst.

Ingenjör Ahrenfeldt understryker vidare, att myndigheterna i Nordmaling, främst då byggnadsnämnden genom sin ordförande Karl Björklund, gjort påstötningar för att påskynda ärendet. Beredskapsarbetet har två goda sidor i det här sammanhanget, dels möjligheterna att ordna arbetsobjekt för kommande arbetslöshet och dels genom bättre bidragsmöjligheter ur statsmedel men

det finns en "baksida", för fastighetsägarna, som under väntetiden har nya översvåmningsshot över sig.

Den något kallare väderlekstypen under onsdagen har förbättrat situationen, åtminstone tills vidare.

26/4 1962

Hanna Ledström

* 1/12 1880
† 24/4 1962

har stilla insomnat i tron på sin Frälsare. Sörjd och saknad av oss, svägerska, övriga släktingar och vänner samt Hummelholms missionsförsamling.

Hummelholm 25/4 1962

Syskonen

Blott en dag, ett ögonblick i sänder,
Vilken tröst, evad som kommer på!
Allt ju vilar i min Faders händer,
Skulle jag, som barn, väl ängslas då?
Han som bär för mig en Faders hjärta,
O, han giver ju åt varje dag,
Hult dess lilla del av fröjd och smärta,
Så av möda som behag.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördagen den 5 maj kl. 14.00. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnas minne inbjudes till Församlingssgården efter jordfästningsakten.

O. s. a. senast den 1/5 på tel. 8 Hummelholm. Meddelas endast på detta sätt. I stället för blommor en gåva till missionen.

26/4 1962
26 april 1962

DÖDSFALL

Hanna Ledström, Hummelholm. På Nordmalings sjukstuga avled på tisdag efter en längre tids sjukdom fru Hanna Ledström, f. Nyström, Hummelholm, Öreälv, maka till framlidne hemmansägaren Johan Erik Ledström. Hon var 81 år och sörjes närmast av syskon, svägerska, syskonbarn, övriga släktingar och en stor vänskrets.

Hon var född i Hummelholm och var hela sin långa livsgärning knuten till denna by.

1926 ingick hon äktenskap och fick därmed det egna hemmet att ansa och vårda. Och den plikten fullgjorde hon på ett berömvärt sätt trots en mycket vacklande hälsa. Maken dog 1941 och sedan har hon haft en fristad

och verkligt god omvårdnad hos släktingarna, makarna Alma och August Ledström.

Med fru Ledström har bygden förlorat den sista pionjären i tillkomsten av Hummelholms missionsförsamling. Hon kom med redan vid starten och har sedan, med aldrig sviktande intresse, tjänat församlingsarbetet. Hon var outtröttlig i sin gärning, en stöttepelare som sent kommer att glömmas.

Fyra av byggnadskommitténs medlemmar Artur Österlund, Albin Engström, Magnus Lundström och Sigfrid Eriksson samlade i det ljusa och trivsamma guds tjänstrummet.

Gräsmys missionshus ombyggt och återinvigt

Påskan blev en speciell högtid för Gräsmys lutherska missionsförenings närmare 100-talet medlemmar och många andra sympatisörer. På påskdagen kunde nämligen kontraktsprosten Johan Hedquist återinviga bönhuset efter en genomgripande reparation, som bl a gett ljus och liv åt stora salen, ny köksinredning och nytt värmesystem. I källarvåningen är man i färd med att ordna lokaler för ungdomsverksamhet.

Drivande kraft bakom arbetet har varit föreningens mångårige ordförande hemmansägare Albin Engström som till sin hjälp i byggnadskommittén haft Artur Österlund, Sigfrid Eriksson, fru Anna-Lisa Lundin, Holger Sandberg, Magnus Lundström och Hans Johagen. Över 20.000 kr beräknar man att reparationsarbetena kommer att gå på. Någon exakt siffra har man inte ännu. Några större bekymmer för finanseringen har inte Albin Engström. På listor har bybor gett 4.500 kr och dessutom 195 timmer som omvandlats till pengar. Det resterande väntar man kunna täcka genom sparkapital.

Missionsförsäljning inledde

Helgens högtider inleddes på påsklördagen med missionsförsäljning. De skänkta och tillverkade alstren inbringade 1.390 kr som oavkortat går till EFS mission. Predikant Folke Sjöström, Hörnefors, höll betraktelse och var även kvällens auktionist.

På påskdagen predikade distriktsföreståndare Josef Nygren, Umeå en predikan som samtidigt blev Josef Nygrens avskedstal i Gräsmys. Nygren kommer som bekant att inom kort lämna sin befattning. Själva invigningshögtiden förrättades därefter av kontraktsprost Hedquist.

Vid eftermiddagens gudstjänst medverkade prosten Hedquist, distriktsföreståndare Nygren och predikant Joel Tobiasson. Sånginstruktör Paul Sandman ledde sången. På annandagen predikade predikant Tore Nilsson, Agnäs, och predikant Tobiasson. Mycket folk hade mött upp vid de olika gudstjänsterna och i kollekter gavs närmare 1.000 kr. Bröderna Helmer och Albin Sjölund bjöd på kaffe så inkomsterna från serveringen blev även rent netto till förmån för missionens sak.

Intresset för EFS verksamhet dess söndagsskola, ungdoms- och missionsarbete överhuvudtaget är stort i Gräsmys inte bara hos föreningens medlemmar. Albin Engström, har som nämnts, i många år varit föreningens ordförande och kan också glädjas åt att ha en dotter ute på missionsfältet i Tanganyika. Men han har även många andra som helhjärtat stöder missionsverksamheten. Artur Österlund, tex har under en lång tid varit föreningens sekreterare och troget mött upp för att sköta sin uppgift.

Anders

Abborrar simmar ^{28/4 1962} på E 4:an

Detta är E 4, 5 km norr om Nordmaling, där bäcken till Norrsjön svämmat över sina bräddar. Vattenet stod på fredagseftermiddagen mer än tio centimeter djupt över vägbanan. Man kunde t.o.m. se abborrar kila fram över den asfalterade europavägen. Orsaken till översvämningen torde vara att vägtrumman under den nya vägdelen inte räcker till. Nu är bara frågan: Kommer vattenmassorna att fördärva och underminera själva vägbanan?

Tårtor i pris vid skidfinalen i Högåkers OK

Annandag-påsk åktes den sedvanliga skidstafetten med Högåkers OK som arrangör. Det varma vårvädret och de dåliga vägarna gjorde dock att tillslutningen ej blev så god som tidigare år. Priserna bestod av tårtor som bygdens damer varje år bidragit med. De bästa resultaten blev.

1) R Söderberg lag, 1.02.50, 2) O Lundgrens lag, 1.03.35, 3) O Söderströms lag, 1.07.15, 4) F Söderströms lag, 1.10.50.

De bästa sträcktiderna:

1) R Söderström, 17.45, 2) O Lundgren, 19.17, 3) Y Söderström, 20.40, 4) L Lundgren, 21.33, 5) K-E Svensson, 21.34, 6) B Holgersson, 21.40, 7) S Söderström, 21.45, 8) B Lundgren, 22.45, 9) C Johansson, 23.31, 10) G Söderström, 23.50, 11) G Berg, 24.14, 12) U Fallqvist, 25.56.

Mejeristämman i Nordmaling

Mejeristämman i Nordmalings församlingsskolegård under fredagen blev något fåtaligare besökt än tidigare år. Av inalles 125 deltagare som mött upp var det endast ett 10-tal damer som hörsammat kallelsen. Stämman öppnades av hemmansägare Lennart Jakobsson, Levar.

Förhandlingarna leddes av hemmansägare Adolf Grundström, Mullsjö, vilken vid sidan av fullmäktigval och årsredogörelse angav marknadsrådets oroande tendens med sjunkande medlemssiffror, låga avverkningsspriser m.m. Trots den livliga diskussion som uppstod kunde denna ej förta den ömsesidiga förståelse mellan medlemmar och företagsledning som varit rådande. Till fullmäktige valdes förra årets suppleanter vilka var: Martin Jonasson, Hörsnäs, Sterner Egelmo, Nyåker, Sven Rönnerberg, Mullsjö, Sixten Sjölund, Ava, Oskar Häck, Lögdeå, Rickard Eriksson, Långed, Henry Vallander, Järnäs, Rickard Levander, Levar, Emil Nyberg, Gräsmyr, Artur Bäcklund, Djupsjö och Lage Åström, Baggård.

Av årsredogörelsen framgick det att efterverkningarna av 1960 års dåliga skördeutfall och foderkvalité medfört att mjölkinkväningen inom föreningen minskat med två procent eller 1,2 miljoner kilo mindre än förra året. Medlemsantalet visar även på stark minskning, endast 124 nya medlemmar, varav 44 kommit med genom övertagande av medlemskap från avgångna medlemmar. Däremot har 321 på grund av hemmansförsäljning beviljats utträde ur föreningen. Alltså en minskning av medlemsstocken på 197 stycken.

Minskning och tillbakagång framskymtade här och var i redogörelsen. Om mejerier som upphört att finnas på grund av den starka tillbakagången m.m. Det var dock några punkter som visade på ökning. Bl.a. hade medelleveransen per medlem ökat från 10.970 kilo till 11.089 kilo eller 119 kilo per medlem, sifferuppgifter som visar att de som stannat kvar som mjölkleverantörer är mera produktiva än sina föregångare. Efter redovisningen vidtog diskussionen. Först av debattörerna var Johan Sjöberg, Ava, som kom in på brännbara ämnen från föregående års årsstämmor där Sixten Sjölund fortsatte att spinna på samma trådar. Oskar Persson, Baggård, Sixten Johansson, Gräsmyr och Albin Olovsson, Ångelsjö var flitiga debattörer. Om ränta på insatser, lägre avräkning på skummjölken var spörsmål som stämman ej kunde göra något åt. Diskussionerna medförde dock lättare hjärtan, men samma lönsamhet.

Hammargården i Nordmaling böt huvudman

Stiftelsen Hammargården i Nordmaling höll i torsdags sitt första stadgeallmänna årsmöte för år 1962 under ordförandeskap av nämndeman John Strömdahl, Örsbäck.

Stiftelsens syfte är som bekant att genom lämplig ombyggnad och reparation av den sk Hammargården i Nordmalings municipalsamhälle skapa lämpliga lokaler för i första hand ungdomsverksamhet i bygden.

Av styrelseberättelsen framgick, att omfattande reparationsarbeten redan utförts men att en del ännu återstår. På grund av lokalsvårigheter i samband med nybyggnad av kommunalhus och ombyggnad av församlingshus har Hammargårdens utrymmen de senaste åren varit utnyttade till dels den borgerliga kommunen och dels till den kyrkliga. Sedan dessa organ nu flyttat in i egna lokaler, är Hammargården disponibel för att ställas till olika ungdomsorganisationers förfogande. Man avser sålunda att redan innevarande år få igång den tilltänkta ungdomsverksamheten.

Årsmötet gav sitt fulla stöd åt ett inom styrelsen utarbetat förslag, att sådan ändring av stiftelsens stadgar borde företagas, att länsstyrelsen i stället för domkapitlet blir tillsynsmyndighet för stiftelsens verksamhet. Man anser sig härigenom kunna bjuda en större bredd på den verksamhet, som äsyftas och bör med hänsyn till att de kyrkliga organisationerna nu har förmåga att i den ombyggda gamla prästgården kunna upplåta Hammargården jämväl för sammankomster av mera profan natur.

Årsmötet beslöt vidare, att ett inom styrelsen verksamt arbetsutskott skulle sammankalla representanter för de olika ideella organisationerna i orten och förbereda bildandet av ett ungdomsråd på bredast möjliga bas för att planlägga den bästa användningen av de nu disponibla lokalerna.

I samband med att stiftelsen nu får möjlighet att utnyttja Hammargården för det vid fastighetsförväret tilltänkta ändamålet, synes också tiden vara inne att på allvar igångsätta medlemsvärvningen. En verksamhet av detta slag bör kunna stödjas av de flesta, varför stiftelsen önskas all möjlig framgång.

Ungdomsverksamhet kostar emellertid pengar. Hittills har stiftelsen kostnadsfritt ställt vissa lokaler i källarplanet till nordmalingsungdomens förfogande under tillsyn av stiftelsens vaktmästare. Om emellertid fastigheten till större delen skall upplåtas för sådant ändamål måste medel på något sätt anskaffas för täckande av driftkostnaderna. Styrelsen hoppas, att alla goda krafter i bygden vill hjälpa åt att finansiera verksamheten. En investering i ungdomsvård lönar sig alltid. Donatorer är således välkomna.

Vi skulle vilja höja mjölkpriset mycket, menade Holmfrid Nordström. Närmast lyssnar Oscar Persson, Baggård och mötesordföranden Adolf Grundström, Mullsjö.